

DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, Muntean Oleg,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Start-Audit”, intervenienți accesorii Societatea Comercială „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, în procedura falimentului simplificat, și Societatea cu Răspundere Limitată „Reveron-LZ”, în proces de lichidare, cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel a Societății Comerciale „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, în procedura falimentului simplificat,

c o n s t a t ă:

La 19 aprilie 2017, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Start Audit”, intervenienți accesorii SC „Octopus Prof” SRL, în proces de insolvență și SRL „Reveron-LZ”, în proces de lichidare cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că între BC „Moldindconbank” SA și SC „Octopus-Prof” SRL la 14 decembrie 2012 a fost încheiat contractul de credit nr. 53/2012 în sumă de 676 627,05 dolari SUA și la 20 august 2013 contractul de credit nr. 30/2013 în mărime de 1 000 000 de dolari SUA.

A menționat că în scopul garantării executării obligațiilor ce decurgeau din contractele de credit enunțate, între BC „Moldindconbank” SA, în calitate de creditor ipotecar și SRL „Reveron-LZ”, în calitate de debitor ipotecar, a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 16658 din 24 decembrie 2009 completat cu acordul adițional nr. 4 din 20 august 2013 prin care s-a instituit ipoteca în favoarea Băncii asupra bunului imobil constituit din depozit împreună cu terenul aferent din mun. Chișinău, str. Varnița 20 și contractul de ipotecă nr. 2828 din 27 mai 2010 completat cu

acordurile adiționale din 2 ianuarie 2013 și 20 august 2013 prin care s-a instituit ipotecă în favoarea Băncii asupra imobilului situat în mun. Bălți, str. Strîi 13/A, format din depozit și teren cu destinația pentru construcții.

A menționat ca rezultat al neexecutării obligațiilor contractuale de rambursare a creditelor, dobânzilor aferente și a altor plăți rezultate din contractele de credit sus-indicate, între Bancă și SRL „Reveron-LZ” au fost încheiate două acorduri de executare benevolă a dreptului de ipotecă în privința bunurilor imobile ipotecate, specificate supra, prin care bunurile imobile au fost transmise benevol în posesia Băncii pentru a fi vândute în scopul stingerii datoriilor.

Astfel, a reiterat că în baza acordului de executare benevolă a dreptului de ipotecă nr. 7003 din 8 septembrie 2014, părțile au consimțit că valoarea de ipotecă a imobilelor ipotecate constituie suma de 554 915 euro fără TVA, valoarea de piață conform raportului de evaluare nr. 2380 din 28 martie 2013 și certificatul nr. 236 din 4 iunie 2014 efectuat de SRL „Expert Grup Consulting” constituia 16 082 644 de lei.

În același timp, a remarcat că potrivit acordului de executare benevolă a dreptului de ipotecă nr. 7002 din 8 septembrie 2014, părțile au consimțit expres că valoarea de ipotecă a imobilelor ipotecate constituie suma de 475 070 de euro fără TVA, valoarea de piață conform raportului nr. 3431 din 13 iunie 2014 efectuat de SRL „Expert Grup Consulting” constituia 15 072 300 de lei.

A invocat că în total, în baza ambelor acorduri de executare benevolă a dreptului de ipotecă, suma valorii de ipotecă a constituit 1 029 985 de euro fără TVA, iar valoarea de piață la acel moment a constituit 31 154 944 de lei.

Ulterior, în vederea stingerii datoriilor acumulate de către SC „Octopus-Prof” SRL față de Bancă, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 9149 din 5 decembrie 2014, bunurile situate în mun. Chișinău, str. Varnița 20 au fost vândute la prețul de 820 000 de dolari SUA sau echivalentul a 12 441 942 de lei, iar conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 3994 din 10 noiembrie 2014, bunurile imobile situate în mun. Bălți, str. Strîi 13/A au fost vândute la prețul de 12 187 500 de lei.

A susținut că per total, valoarea ambelor contracte de vânzare-cumpărare a constituit suma de 24 629 442 de lei, iar din suma dată a fost stinsă parțial datoria SC „Octopus-Prof” SRL față de Bancă, ce decurge din contractele de credit menționate mai sus.

A relatat că după vânzarea celui de-al doilea bun imobil în vederea eschivării de la plata tuturor datoriilor formate conform contractelor de credit, fondatorul SC „Octopus-Prof” SRL a comandat un control tematic al relațiilor dintre SRL „Octopus-Prof” și Bancă, în care a fost adresată întrebarea dacă există vreo datorie la ziua de 8 decembrie 2014 a SC „Octopus-Prof” SRL față de Bancă.

A evidențiat că la 4 aprilie 2016, SRL „Start-Audit”, ca urmare a controlului, a întocmit un Act de constatare potrivit căruia SC „Octopus-Prof” SRL nu ar avea datorii față de BC „Moldindconbank” SA.

A elucidat că anume concluziile cuprinse în Actul de Constatare sunt eronate și contravin prevederilor art. 30 alin. (1), (2), 34 alin. (8) a Legii cu privire la ipotecă și art. 490 alin. (1), 493 alin. (1), (2) a Codului civil, iar în rezultat actul de constatare este lovit de nulitate absolută.

Astfel, a indicat că acordul de transmitere benevolă în posesie a bunului ipotecat în esență constituie o împuternicire legală acordată creditorului ipotecar conform prevederilor Legii cu privire la ipotecă de a acționa în numele debitorului pentru a-și realiza dreptul de ipotecă în scopul stingerii obligațiilor garantate, dar nicidecum nu constituie o modalitate de stingere a obligațiilor în sensul normelor legale prevăzute de Codul civil.

BC „Moldindconbank” SA a solicitat declararea nulității absolute a Actului de Constatăre a SRL „Start-Audit” din 4 aprilie 2016 privind controlul tematic al relațiilor dintre SC „Octopus-Prof” SRL și BC „Moldindconbank” SA și încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 100 de lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 noiembrie 2017 a fost admisă acțiunea.

S-a declarat nul absolut Actul de Constatăre a SRL „Start-Audit” din 4 aprilie 2016 privind controlul tematic al relațiilor dintre SC „Octopus-Prof” SRL și BC „Moldindconbank” SA în privința creditelor acordate conform contractelor nr. 53/2012 din 14 decembrie 2012 și nr. 30/2013 din 20 august 2013.

S-a încasat de la SRL „Start-Audit” în beneficiul BC „Moldindconbank” SA cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat în mărime de 100 de lei.

La 16 noiembrie 2017 lichidatorul SRL „Reveron-LZ”, Guțu Sergiu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. Concomitent apelantul a solicitat și amânarea plății taxei de stat în baza art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

La 6 decembrie 2017 SRL „Start-Audit”, reprezentată de avocatul Negru Cristina a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. Concomitent apelanta a solicitat și amânarea plății taxei de stat în baza art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

La 13 decembrie 2017 lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. Concomitent apelanta a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat în baza art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018 nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de lichidatorul SRL „Reveron-LZ”, Guțu Sergiu, SRL „Start-Audit”, reprezentată de avocatul Negru Cristina și lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg.

S-a comunicat SRL „Reveron-LZ”, SRL „Start-Audit”, SC „Octopus-Prof” SRL despre necesitatea prezentării apelului motivat până la data de 6 februarie 2018, ora 11:00. S-a explicat acestora că în caz dacă nu vor prezenta apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

La 18 ianuarie 2018 lichidatorul SRL „Reveron-LZ”, Guțu Sergiu a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea

hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă și amânarea plății taxei de stat în baza art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

La 30 ianuarie 2018 SRL „Start-Audit”, reprezentată de avocatul Negru Cristina a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă și amânarea plății taxei de stat în baza art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018 au fost admise cererile apelanților SRL „Reveron-LZ” și SRL „Start-Audit” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și au fost scutiți apelanții SRL „Reveron-LZ” și SRL „Start-Audit de la plata taxei de stat la declararea apelurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018 a fost restituită cererea de apel depusă de SC „Octopus-Prof” SRL, în procedura falimentului simplificat, împreună cu toate documentele anexate.

La 7 martie 2018, lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel cu dispunerea primirii cererii de apel și repunerea în termen a prezentului recurs.

În motivarea recursului a invocat că la 19 februarie 2018 a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018, prin care s-a dispus restituirea cererii de apel depusă de SC „Octopus-Prof” SRL.

A susținut că nu a fost informată în ordinea stabilită de instanța de apel despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SC „Octopus-Prof” SRL și nu cunoștea despre necesitatea depunerii apelului motivat.

A menționat că instanța de apel nu i-a acordat un termen rezonabil pentru a depune apelul motivat, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

A solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, din motiv că s-a aflat în imposibilitate de a depune recursul în termenul stabilit de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018 a fost restituită cererea de apel depusă de SC „Octopus-Prof” SRL, în

procedura falimentului simplificat, împreună cu toate documentele anexate în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă (f. d. 202 – 209).

Tot materialul probator și anume citația și avizul de recepție anexate la materialele cauzei atestă că încheierea recurată a fost expediată și recepționată contra semnătură de SC „Octopus-Prof” SRL, în procedura falimentului simplificat, la 19 februarie 2018 (f. d. 223).

Mai mult că, instanța de recurs evidențiază faptul că însuși recurentul lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg în cererea de recurs recunoaște și indică faptul că încheierea recurată a Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018 a recepționat-o la 19 februarie 2018.

Cu toate acestea însă, recursul, împotriva încheierii menționate, a fost declarat de către lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg la 7 martie 2018, respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 425 CPC.

Prin prisma art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început să curgă din data de 20 februarie 2018, ziua imediat următoare datei recepționării încheierii contestate, ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 6 martie 2018, însă recursul a fost declarat abia la 7 martie 2018.

În baza art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, instanța de recurs reiterează că prin prisma prevederilor legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

La caz se reține că, în cererea de recurs, deși a solicitat repunerea în termen de declarare a recursului, lichidatorul SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg nu a indicat nici un motiv de repunere în termen și nu a anexat probe ce justifică omiterea acestuia.

Instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, recursul a fost declarat la 7 martie 2018, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 425 CPC, fără a indica vreun motiv justificativ și fără anexarea probelor în vederea argumentării omiterii termenului legal.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că cererea de repunere în termen urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, iar recursul declarat de lichidatorul SC

„Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018, urmează a fi respins ca tardiv.

În același timp, instanța de recurs ține să remarce că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Pentru considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018 a fost depus în afara termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lichidatorului SC „Octopus-Prof” SRL, Muntean Oleg de repunere în termenul de declarare a recursului și a respinge recursul, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge cererea înaintată de către lichidatorul Societății Comerciale „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, Muntean Oleg cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, Muntean Oleg.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Start-Audit”, intervenienți accesorii Societatea Comercială „Octopus-Prof” Societate cu Răspundere Limitată, în procedura falimentului simplificat, și Societatea cu Răspundere Limitată „Reveron-LZ”, în proces de lichidare, cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva